

DÖMÖSI ÉLET

AZ ÖSSZEFOGÁS
DÖMÖSÉRT
EGYESÜLET
LAPJA

K Ö Z É L E T É S K U L T Ú R A

Csathó Pál:

INFORMÁCIÓ - KOMMUNIKÁCIÓ

Elnézését kérem a Tisztelt Olvasónak, hogy újabb két idegen szóval kezdem írásom, de ezek a szavak már jó ideje meghonosodtak nyelvünkben, gyakorlatilag a két leggyakrabban használt szavunkként kell tisztelnünk őket, s aki a UPC Direkt előfizetője, láthatja havonta számlájának fejlécén, ott díszelnek közvetlenül a szórakozás szó után.

Dömösön sajnos, a dolog már hagyományyszerűen úgy szól, hogy az a szórakozás, hogy nincs információ és nincs kommunikáció. Állítólag van, csak úgy hívják „susmogás”.

Az Összefogás Dömösért Egyesület tagjainak kezdeti megnyilvánulásai ezért is arattak sokunkban osztatlan sikert, mert ennek a rossz hagyománynak üzentek hadat. Így azután egy kitűnő és határozott kommunikációval, egy hiteles információval sikerült megnyerniük a választásokat, élükön Novák Lajossal, a tulajdonképpeni szóvivővel.

Örömmel vettem részt ebben a küzdelemben, mert úgy egyébként a nemzet egy rettentően rossz választással olyan hiteltelen és inkorrekt pártot juttatott hatalomhoz, akiket csak egy kis, provinciális összetartó közösségben lehet túlélni.

Azután jött a győzelmet követő, roppant visszafogott viselkedésmód, a sokat hangoztatott számonkérések helyett a nagy számolgotások. Megéri ez nekünk? Pereljünk, vagy hagyjuk a fenébe, úgy sem lesz már ebből vagy abból semmi. A kassza mínuszban, a szekrényajtók nyitogatása közben röpködnek ki a hullák, nosza, becsukni mindent, fátlyat rá, sőt lakatot. Épp elég az asszisztálók mindennapos kárörvendő vigyorát elviselni.

Új helyzet, új stratégia. Az információ hatalom, ezért kommunikáció nuku.

Töretlen lelkesedésemet először polgármesterünk egyik mondata törte meg, amikor az Összefogás Dömösért Egyesület további programjait, az újság minőségi javítását vázoltam, azt a választ kaptam: – Okafogyottá vált.

Először azt hittem, nem hallottam jól. Ezért rákérdeztem: – Miért? A válasz rövid volt de egyértelmű. – Mert győztem.

Ja, az más, és akkor kezdett bennem felrémlelni egy furcsa misztikus, tipikusan a magyar illetve a dömösi múltra jellemző hagyomány. Az ősi szkander, ma én győzők, és az van, amit én akarok, ha holnap te, akkor majd az lesz amit te, de csak addig, ameddig le nem győz valaki.

És akkor már jön a klasszikus forgatókönyv, aki látott kicsinek és most nem lát elég nagyoknak, attól gyorsan megszabadulok, aki eddig „hátra veregetett” az most, ha nem csókol kezét, szintén mehet, mert a hatalom megköveteli a tekintélyt. Ez volt a múlt, ma ennél jóval egyszerűbb, nincs információ, nincs kommunikáció. Négy év nagy idő, ha kellőképpen jegelem a dolgokat, tán még az írásztal is hozzám fagy.

Csak egy dologról nem szabadna elfeledkezni, nemcsak idegen szavakból áll a magyar nyelv. Van egy igen ősi szavunk a „szer”, aki szert tesz valamire, az birtokába kerül valaminek, a bizalomnak például. A bizalomra szert tenni egy közösségben a legnagyobb dolog, az a „szer”zódás a legfontosabb. Akkor viselhetem annak a közösségnek a képét, ez egy ősi pogány rítus -, amikor a megválasztottnak a nyakába akasztották a törzs jelképét, akkor ő képviselő lett. A közösség képviselője, nem a magáé.

Szeptember 26-án este, amikor a Polgármesteri Hivatalt elhagytam, végig ez járt az eszemben.

Vajon ezek az emberek tudnak-e magyarul? Amikor a Szuhádülőiek, akik csak azt kérték a Testülettől, ugyan már, írják le és küldjék be a Földhivatalba, hogy telkeik belterületiek, amikre ők saját költségen vezettek vizet, csatornát, villanyt stb...és még van egy telek ott, ami ugyan nem belterület, de ugyanúgy ők, – nem a falu közkölségén – mindent bevezettek rá, ha lehetne azt is, – ez most itt egy kézfelemelés. De nem! Mert az út lejtése nyolc fokos és majd akkor onnan a Önkormányzatnak kell elvinni a szemetet meg a havat, meg mit tudom én... Könyörgöm, senkiben nem merült fel az, hogy ők is a falu, keményen fizetnek ennek a közösségnek a kasszájába, itt vásárolnak a boltokban, minden rossz dolog, ami a faluban történik, ugyanúgy megrázza őket, és minden jó ugyanolyan örömmel tölti el. Jót tenni a közösségnek, kötelessége a képüket viselőknak, mert anno szert tettek a bizalmukra.

Pávai Péter is egy hasonló kéressel fordult a Testülethez, simán elutasították, amikor az égvilágon senkinek az érdekeit nem sértette a kérelem. Kérdezem újfent, miért?

Ahhoz, hogy a falu kilábaljon ebből a drámai elszigetelődésből, fejlődési és fejlesztési lemaradásból, nem sorompókra és parkolóórákra van szükség, pláne nem olyan amatőr módon, ahogyan végül is tették. Jobban jártak volna, ha kitesznek egy becsületkaszát, szép nagybetűvel ráírva: Kedves Dömösre látogatók, bajban vagyunk anyagilag, ha jól érezték magukat a természet adta szépségeinkben sétálgatva, tegyenek ebbe a kis dobozkába némi aprót és mi mindig és mindenhol mosolygós arccal köszöntjük önöket, szombat, vasárnap is, a hétköznapokon meg kiváltképpen!

Dömös problémáját ugyanis csak egy mindent átfogó nagy volumenű, gyermekeink jövőjét is biztosító, a közt szolgáló nagy projekt oldja meg. Természetesen a realitások messzemenő figyelembevételével, profi szakértők bevonásával, mert mindenhez értő képviselőket még nem talált fel a Teremtő. Nem azonnal nekiesni, de az irányt kijelölni, megtervezni, pályázni, lobbizni, kapcsolatokat teremteni, nemzetközi és hazai terepeken.

Azt a szót meg, hogy „mi haszna a falunak” gyorsan törölni kell, mert visszajára fordul és hamar lesz Dömösből egy mihaszna falu. És mi jelenleg ebbe az irányba tartunk.

Koltai Róbert „Illetékes elvtárs” kabaréfigurájának egyik poénja: „Én bírom a kritikát, csak utálok”, szinte ránk van írva, azonnal elindul a gyűlölködés, ha nem azt a követ fűjja valaki, amit „én”. Pedig a demokrácia erről szól. Csak rossz vért szül, ha a pozícióféltség miatt mindenki potenciális ellenséget látunk, miközben a falu helyzete egyre romlik. Már a mostani adósságokat sem lehet kigazdálkodni csak úgy az adókból, parkolási díjakból – magyarul sarcokból – ezt tették a dömösi prépostok is vetélkedve a veszprémiakkal, esztergomiakkal és még ki tudja kikkel. Kísért a múlt, és közben létrejön egy elszegényedett, megkeseredett, irigy, bizalmatlan, hagyományait vesztett, gyökértelen közösség, akikből természetesen pont a lényeg a „köz” hiányzik, és valami „ság-ség” maradt.

Azután majd a romokon, mint mindig, felsóhajtunk: – Anyám, én nem ilyen lovat akartam!

És kezdődik előlről a dömösi szkander.

DUNA AUTÓ MÁRKASZERVIZ SZOLGÁLTATÁSAI

18 éves szerviztapasztalat, megbízhatóság, szakmai hozzáértés.

Nagy öröm gépkocsit vásárolni, hazavinni és használni, de ahhoz, hogy autója hosszú ideig tudja Önt és családját biztonságosan szolgálni, gondoskodnia kell a rendszeres és szakszerű karbantartásról, javításról!

Chrysler - Jeep - Dodge, Honda, Hyundai, KIA, Mitsubishi, Nissan, Peugeot, Renault, Seat, Skoda, Subaru, Volvo és Volkswagen márkaszervizeink ebben tudnak az Ön segítségére lenni.

- **Garanciális, illetve garanciaidőn túli javítás**
- **Expressz műszaki vizsgáztatás már 1 nap alatt**
- **Környezetvédelmi felülvizsgálat (zöldkártya)**
- **Gépjármű eredetiség vizsgálat**
- **Műszeres futómű beállítás**
- **Karambolos javítás, teljes körű helyszíni biztosítási ügyintézés (megfelelő jogalap esetén)**
- **Gyári és garantált minőségű utángyártott alkatrészek értékesítése, beszerelése**
- **Autómentés éjjel nappal: 0620/583-8883**

Tisztelettel meghívjuk Önt egy ebédre, cégünk saját éttermébe, miközben nálunk szervizelteti gépkocsiját!

*Ajánlatunk 1500 Ft értékű, egyszeri étkezésre szól, amely 2007. október 31-ig érvényes. Éttermünk nyitva tartása: Hétfő-Péntek: 6⁰⁰-15⁰⁰-ig

Állandó szerviz akcióink!

Folyamatos gumiabroncs akció • Fékolaj csere akció •
Díjmentes gépjárműmosás (szervizelés esetén) •
Kedvezményes bérautó szolgáltatás • Kedvezményes
átvizsgálási akciók • Légkondicionáló tisztítási akció

*Az akciók feltételeiről érdeklődjön márkaszervizeinkben!

CHRYSLER

Jeep

HONDA

HYUNDAI

(1149 Budapest, Mogyoródi út. 32.)

KIA MOTORS

MITSUBISHI
MOTORS

VÁLTS. Nissanra

PEUGEOT

RENAULT

SEAT

SKODA
AUTO

SUBARU

(1134 Budapest, Róbert Károly krt. 47.)

VOLVO

DUNA AUTÓ
az autóváros

Duna Autó Zrt. Márkaszervizek

1037 Budapest, Zay utca 24. • Tel.: 801-4203, Fax.: 801-4262

Nyitva tartás: H-P: 7⁰⁰-18⁰⁰

E-mail cím: szerviz@autovaros.hu • www.autovaros.hu

Novák Lajos:

„Pádvár Ökoturisztikai és Környezetismereti Zöldközpont” Dömösön

Sok éve már annak, hogy az iskola csendes, ez a némaság nemcsak egy épület ürességét jelenti, sokkal inkább egy faluközösség jövőjének bizonytalanságát, a következő nemzedékek gyökereihez való kötődéseinek a szomorú lazulását jelképezi.

Óhatatlan a kérdés: Hogyan tovább?

Ma egyszerűen nincs reális esélye az iskola újraindításának. Sajnos kevés gyermek születik és sajnálatosan kevés az állam által biztosított támogatás egy oktatási intézmény fenntartására. Az egyetlen óvodánk fenntartása is komoly erőfeszítéseket igényel az önkormányzat részéről, hiszen a maximális gyermeklétszám és a minimálisan szükséges pedagógus létszám mellett, 13 millió Ft-tal kevesebb az állami normatív támogatás, mint amennyibe az intézmény fenntartása kerül.

Hogyan tovább?

A képviselőtestület álláspontja szerint az iskola örök, mindenképp a falu tulajdonában kell maradnia, épületének hasznosítása csak közösségi célokra képzelhető el. Tudjuk az elmúlt mintegy két évtized szomorú leltárát: megszűnt az iskola, leégett a község kultúrháza, magántulajdonba került az idősök klubjának otthont adó épület. Nincs közösségi célra használható helyünk, csak egy romos, fűthetetlen iskolaépületünk.

Mégis ez az épület lehet a kiinduló pontja az önkormányzat megerősödésének, a falu fejlődésének. Nem lehet más cél, mint az, hogy felújítsuk, átépítsük és a kor követelményeinek megfelelő közösségi célú intézményt hozunk benne létre.

Olyan helyet ahol kisleányunk mai iskola nélküli helyzetéhez igazodva biztosítsunk lehetőséget a dömösi gyerekeknek, iskolán kívüli szabadidő, az oktatást kiegészítő tevékenységekhez. Ne kelljen „elhagyni” a falujukat és visszamenni a szomszéd községekbe, az iskolájukba akkor, amikor csak játszani, sportolni vagy csak együtt lenni szeretnének. Ezen kívül minden a faluközösség életével kapcsolatos eseménynek helyet tudjon adni.

A cél világos ehhez kell megtalálni a megvalósítás lehetőségeit.

Tavaly azt mondtuk, hogy elsőként az elképzeléseinket kell kialakítani. Idén ennek megfelelően kezdtünk dolgozni, hiszen az esetlegesen megnyíló pályázati lehetőségekkel csak kész tervek birtokában lehet élni. Kértem és kaptunk támogatást az esztergomi kistérségtől a terveink elkészítésére, így ma már kész műszaki tervvel rendelkezünk az iskola átépítésére.

Az épület tervezésénél elsődleges cél volt, hogy az „épület” illetve az új intézmény önfenntartó legyen, a saját bevételeiből tudja finanszírozni a működését. A helyi közösségi igények alapján kialakított struktúra (pl.: rendezvényterem, klub-helyiség, oktató terem, filmklub, stb.) arra teremt lehetőséget, hogy oktatással, képzéssel összekötött vendéglátó tevékenységgel, erdei iskola szervezésével szerezzünk bevételeket. Ezért az épületben szálláslehetőséget, vendégszobákat helyeztünk el.

A munkával elkészültünk májusra, ezután azt kellett figyelniünk, hogy mikor és hol hirdetnek meg olyan pályázatot, amelynek keretében az álmainkat meg tudjuk valósítani.

Június 1-én eljött a pillanat, amire vártunk, újra megnyitották a 2004-ben indult, az „Európai Gazdasági Térség és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus” elnevezésű pályázatot. Az itt meghirdetett támogatási területek közül számunkra kettő jöhetett számításba: „Az élethosszig tartó képzés” illetve a „Környezeti nevelés”. Ennek a „Norvég” pályázatnak az a sajátossága, hogy különböző szervezetek együttműködését támogatja, ezért elkezdtem a lehetséges partnerek keresését.

Természetesen ilyenkor a személyes kapcsolatok előtérbe kerülnek, így kerestem meg a Magyar Máltai Szeretetszolgálatot, amelynek az egyik vezetőjével Morva Emiliával elkezdtünk egy együttműködési koncepciót kidolgozását. Párhuzamosan a másik pályázati terület, a környezetvédelem irányában a Pilisi Parkerdő Zrt. vezetőinél és a Duna-Ipoly Nemzeti Park igazgatójánál kezdeményeztem egy együttműködési stratégia kidolgozását. Mindkét fél örömmel fogadta a megkeresést. Mint említettem, alapvető cél az, hogy a program önfenntartó legyen, ezért a működtetés szempontjából a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel való szorosabb együttműködésünk volt a kézenfek-

vő. Így a Pilismaróti Erdészet vezetőjével és munkatársaival dolgoztuk ki a program részleteit.

Augusztus második felére összeállt a két program, egyrészt az iskola átépítésével egy nevelési, képzési központ, másrészt a Dömös Tanösvény és a Szókeforrás-völgyben létesítendő környezetvédelmi nevelést szolgáló épület terve, amelyben vendéglő, turisztikai információs pont is helyet kap. Ez utóbbi épületre is kértünk egy építészeti tanulmánytervet Szczuka Attilától amelyet az erdészet munkatársaival egyeztetünk és néhány módosítással véglegesítettünk.

Az elképzeléseink formába öntéséhez megkerestem egy pályázat író céget, ők azt javasolták, hogy a két programot ötvözzük egybe és a környezeti nevelésre helyezjük a fő hangsúlyt.

Ekkor már szeptember elején jártunk, a határidő szorításában gyorsan kellett összeállítani a végleges pályázati koncepciót. A munka során felvetődött a Dömös Tanösvény, Pércs-hegyi kilátó pontján egy valóságos, 4-5 emeletes kilátó építése. Régi tervünk már, hogy a Prépost hegy csodálatos panorámáját a nagyközönség elé tárjuk, ezáltal Dömös turisztikai vonzerejét növeljük és erre kiváló lehetőséget teremthet egy impozáns építmény, egy kilátó.

A tanösvény kapcsán vetődött fel egy „örökbefogadási” program, egy-egy bemutatóhely gondozásának vállalása, ezáltal az egész program társadalmi beillesztése. Ekkor kértem meg az Összefogás Dömösért Egyesület vezetőjét a partnerségi csatlakozásra.

Örömmel vállalták.

Így alakult ki a végleges program és a végleges partnerségi megállapodás.

„Pádvár Ökoturisztikai és Környezetismereti Zöldközpont”

1. elem:

A **Dömösi Környezetismereti Zöld Központ** központi épületének megvalósítása az általános iskola átépítésével. Kiinduló bázisa a környezetismereti nevelésre irányuló képzésnek.

2. elem:

A **Pádvár Ökoturisztikai Pont** a Szókeforrás-völgyében (parkoló) létesítendő épület. Külső helyszíne a képzési programnak, itt történik a terepi oktatás, itt kaphatnak természetismereti, turisztikai információkat azok is akik nem szervezett képzésben vesznek részt, hanem csak kirándulnak. Az épület helyszínt biztosít a Pilisi Parkerdő Zrt. kiállítóhelyének – „ember a természetben” , illetve a Duna-Ipoly Nemzeti Park kiállítóhelyének – „Cincér múzeum-interaktív bemutatóhely” és egyéb szolgáltatásokat nyújt (vendéglátás, shop).

3. elem:

A **Prépost-hegyi Kilátó**. Külső, terepi helyszíne a programnak, környezetismereti bemutatóhely és egy 20 fős fedett oktató-pihenőhely, geomorfológiai bemutatóhely kiemelt turisztikai értékkel.

4. elem:

A **Dömös Tanösvény**, összeköti és hálózatba szervezi a három oktatóhelyet. Mintegy 4 kilométeres hosszában elhelyezett 16-18 bemutatóhely részletes információt ad a környék régészeti, történeti, kulturális, természeti, erdőgazdálkodási, helytörténeti értékeiről.

A pályázati konzorcium tagjai:

Dömös Község Önkormányzata	főpályázó
Pilisi Parkerdő Zrt.	szakmai partner
Duna-Ipoly Nemzeti Park	szakmai partner
Magyar Máltai Szeretetszolgálat	szakmai partner
Összefogás Dömösért Egyesület	szakmai partner

A program összértéke mintegy 750 millió Ft, amiből pénzbeli önrészként mintegy 22 millió Ft-ot kell biztosítani. Ehhez Dömös Község Önkormányzata 90 %-kal, az Összefogás Dömösért Egyesület pedig 10 %-kal járul hozzá.

Sikeres pályázat esetén a megvalósuló beruházás minden eleme a falu vagyónát fogja gyarapítani.

Ugyanakkor olyan nagyságrendű turisztikai hozadéka is lesz, amely hatalmas lökést adhat Dömös ilyen irányú fejlődésének.

A lobbizás ma már legális tevékenység, aki tud, segítsen benne, egy egész falu köszönetét kapja érte.

„Dömös valósága” No 2.

Ezen a címen írt már egy cikket Dömös jelenlegi polgármestere, még 2006 késő őszen, ide, a „Dömösi Élet” sokat látott hasábjaira, közvetlenül az után, hogy – a szélesebb nyilvánosság előtt érdeemben máig nem ismert „létár szerint” – átvette a község irányítását a Hendrik-Dr. Sinka duótól.

Novák úrnak ez a cikke paradigmaváltásként volt értékelhető, ugyanis a polgármesteri kampánya során ő maga két markáns témakör köré építette a mondanivalóját. Az egyik, hogy a múlttal nem kíván foglalkozni, azaz: történt, ami történt Dömösön, de azt, hogy azt ő majd helyrerakja, vizsgálatot kezdeményez, utánjár, stb ... jobb, ha elfelejtjük! (Ugye, Sebők úr? Magam is ott voltam, amikor Novák úr emiatt rendre intette Önt...) A másik meg az, hogy ha ő lesz Dömös első embere, az önkormányzati munkában minden nyíltan, átláthatóan, a helyi lakosok folyamatos és korrekt tájékoztatása mellett fog lezajlani.

A paradigmaváltás annyiban következett be, hogy a múlt, akarva akaratlan most már jelenné vált. Erről szólt az a cikk, aminek a címét most kölcsönvettem. A cikkben az újonnan hivatalba lépő polgármester mindvégig arról panaszkodik a helyi lap olvasóinak, micsoda szörnyű állapotokat vettek is ök át a fenti társaságtól... Hogy a falu adósságspirálban van... Hogy kifizetetlen számlák sorakoznak a hivatal asztalán... Hogy az elődök elherdálták a község vagyonát... Nem folytatom, Novák úr cikke még ma is megtalálható, elolvasható a dömösi önkormányzati honlap mellékleteként (I. évf. 8.sz.). (Megjegyzem, a korrekt tájékoztatásról szóló nagyhangú ígérethalmaz, a folyamatos párbeszédéről a helyi lakosokkal, leginkább csak ígéret maradt...).

A polgármester úr megdöbben. En meg azon döbbenem meg, hogy ő most döbbsen meg, hiszen mindaz, ami miatt ő most szörnyülni kezdett, régen és teljes terjedelmében ismert volt mindazok előtt, akik a Hendrik-bukta után vették a farsadást, és alaposabban körülnéztek, mi is történt a falu vagyonával? Hogyan áll a falu gazdálkodása, költségvetése? Csak a Novák úr nem tudott minderről? Aki polgármesternek jelöltette magát, és hónapokon át kampányolt az „Összefogás Dömösért Egyesület” megalakulását és üléseit felhasználva?

Lassan egy év telt el az önkormányzati választások óta. Ez az idő már elégséges ahhoz, hogy a községben élő, és az önkormányzat működését keretekbe foglaló törvényeket ismerő választópolgár valós képet alkothasson arról, jól tette-e, hogy ennek a polgármesternek, ill. ennek a csapatnak szavazott bizalmat?

Kiváló alkalmat nyújtott számomra ennek a kérdésnek a megítélésére a legutóbbi, szeptember 26-i önkormányzati ülés. (Aminek már a kitűzését, az időpontját is úgy kellett kinyomozni, a község honlapján ugyanis semmi nincs erről. Se időpont, se napirend, se jegyzőkönyv, se a határozatok...)

Ennek ellenére mintegy harmincöt érdeklődő gyűlt össze az ülésre, hogy mindjárt, – még napirend előtt – tanúja legyen, hogyan lehet megtapasni, megalázni egy önkormányzati alkalmazottat a nagy nyilvánosság előtt.

Május óta van a falunak új jegyzője, Dr. Szabó Attila úr személyében. Őt – nyilvános és korrekt pályázat után – éppen az a képviselőtestület választotta ki, és találta alkalmasnak a munkakör betöltésére, (több jelentkezőből), amelyiknek egy része vastagon beszállt a jegyző úr nyilvános és igen személyeskedő jellegű kritikájába, vagy egyetértett a módszerrel, mert egyetlen szava sem volt az ellen, ami ott folyt a jelenlévő falusiak nagy nyilvánossága előtt. Nem voltam ott végig, de hiteles forrásból tudom, hogy a padlóbatapasos tovább folytatódott az „egyebek” napirendi pont alatt is.

Annak, aki nem volt ott, elmondanám, miről van szó? Fehér Norbert úr – akinek volt közéleti bátorsága egy korábbi önkormányzatból amiatt kilépni, mert akkori felszólalásai ellenére is meghamisította az akkori önkormányzat az ülések jegyzőkönyvét tartalmilag, és ő ezt (abszolút jogosan!) jogsértőnek érezte – most, más képviselőkkel együtt, azt tapasztalta, hogy az ülésezési munka előterjesztéseit rendre szinte csak az ülés napján kapják meg, nincs idő azokat érdeemben tanulmányozni, a jegyzőkönyvek akár hónapokat is késnek, és nem pontosak. Paulusz képviselő ugyancsak indignálódva tette mindehhez, hogy szerinte határozatok és döntések is

kimaradnak az ülések jegyzőkönyveiből, végül Szilágyi képviselő kiemelt egy különösen „jól sikerült”, magyarul tökéletesen értelmezhetetlen körmondatot, találmra, az egyik már elkészült, és a jegyző kezén átment, azaz hivatalos jegyzőkönyvből.

Érdemben mindhárom úrnak igaza van... hiszen az „ülések körüli munka felelőse” – az előterjesztések felügyeletétől a kész, hitelesített jegyzőkönyvekig - valóban a jegyző.

Amivel nagy bajom van, az a módszer, amit az urak alkalmaznak találtak arra, hogy a jószerevével még próbaidejét töltő jegyzőt erre a nagy nyilvánosság előtt oktassák ki, igencsak keresetlen módon, és a nyilvános megszégyenítés eszközeit alkalmazva. Ez nemcsak végtelenül bántó, mert izléstelen, hanem nagyon veszélyes is a község önkormányzati munkája megítélése szempontjából is.

A jegyző az ÖKT szerint a törvényesség őre a helyi önkormányzati testület mellett. Szükség szerint időnként, ha a munka úgy kívánja, ellent kell mondania a polgármesternek is, és a képviselőknek is. Ő maga a törvény, ő nem csupán egy hivatalnok, hanem egyben egy meg nem kerülhető intézmény is. Ha nincs a jegyzőnek tekintélye, nincs az önkormányzatnak sem.

Ezt az intézményt, és az azt elfoglalt személyt, Dr. Szabó urat szeptember 26-án sikerült az uraknak lejártniuk... És nem volt egyetlen képviselő sem, aki megálljt parancsolt volna a nyilvános kivégzésnek, hagyták a jegyzőt vergődni, mentegőzni, kínlódni.

Irtam már, fentebb, és fenn is tartom: érdeemben igazuk lehet a felszólalóknak. Én magam is máig várok egy, még július 5-én megtartott TFB ülés jegyzőkönyvi kivonatára, és nekem bőven voltak és vannak problémáim a jegyzői munkakörben lakosként megkapott teljesítményről.

De Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Képviselők... Önök nem érzik, mekkora izléstelenséget követtek el akkor, amikor az akár jogos észrevételeiket igencsak megkérdőjelezhető módon, és a nagy nyilvánosság előtt borítják rá arra az alkalmazottra, akit éppen Önök voltak szívesek kiválasztani, meghallgatni, kikérdezni és végül alkalmazni? Miért nem próbálkoztak az ülések közötti időszakban, darabra, egyénileg elbeszélgetni vele, a tényleges hibákra rámutatni, és netán segíteni neki? És, ha ez sem eredményes, akkor le kell vonni a következtetéseket és meg kell lépni azt, hogy találjunk olyat, aki talán majd megfelel a várakozásoknak.

A vita során – mintegy ráadásul – kiderült az is, hogy nincsen még az Önkormányzatnak elfogadott szervezeti és működési szabályzata, (SZMSZ-e) Hiszen alig egy éve működik az új önkormányzat... Talán még érlelik ?

És jött a polgármester úr. És előadta, hogy az ú.n. török malom ügyben a községre kiszabott bírságot, ami az évek során egymillió HUF-ról mára 3 millióra nőtt, azonnali inkasszóval leemelték a község bankszámlájáról, és ez készpénzhiányt okozott, szinte le is állította a hivatal gazdálkodását.

Ez valóban baj, de... azonnal eszembe jutott: ez a három millió vajon benne volt az októberi átadás-átvételi jegyzőkönyvben? (abban, amit teljes terjedelmében máig nem ismerhetett meg Dömös érdeklődő választópolgára?) És, ha benne volt, mi jön még, mi más, ami hasonló kellemetlen meglepetést okoz majd? És, ha nem volt benne? Ki a felelős?

Még egyszer: És, ha benne volt, akkor HOGY volt benne? Ugyanis Novák úr meglepő dologgal állt elő, magyarázatul: ők úgy gondolták, hogy az rég elévült. Azt hitték...

Namármost. A polgármester hivatal nem az a hely, ahol hinni kell. Az arrébb van, mondjuk a Szentfá kápolna. A polgármester ne a saját hite szerint járjon el, hanem a PTK szerint. Van kéznél is jogásza, a jegyző úr, meg van a falunak is jogásza. Az elévülés elég régi jogintézmény. Elég jól van definiálva, és szerepelt már akár a Csemegi kódexben is.

Nem lehetne rászokni arra, hogy egy-egy, jogász ismereteket igénylő ügyben képzett és tapasztalt jogász vegyen igénybe az önkormányzat? És nem lenne jó – esetleg – átnézni a szekrényeket, mielőtt újabb csontvázak dőlnek ki belőlük?

A Hajas projektként ismert nagybefektetői javaslatra, ill. az azzal kapcsolatos levélváltásra Novák úr nem sok szót tartott érdeemesnek vesztegetni. Ismertette, sőt, fel is olvasta azt a 8 pontból

álló levelet, amit ő maga írt Hajas úrnak, jelezte, Hajas úr válaszolt, de – nyilván a levéltitok védelme miatt (?) – Novák úr egyetlen szót sem szólt arról, hogy Hajas úr a saját levelében, amit Novák úrnak küldött, feltett az önkormányzatnak számos, igen fajsúlyos kérdést arról, hogy pl. hol tart a szerkezeti terv készítése, és nem gondol-e arra az önkormányzat, hogy azt éppen velük fejertesse be? Azt említette Novák úr, hogy Hajas úr egy találkozót javasolt és időpontot kért.

A hallgatóság tehát azt tudhatta meg, hogy Hajas úr nem adott írásban választ a nekiszegezett 8 kérdésre, és azt, hogy ő bizony megint felszólította Hajas urat arra, hogy mindenre válaszoljon és: mindenre írásban.

Megjegyezném: a Hajas ügyet, a projektet lehet a legkülönbözőbb nézőpontokból megítélni... de azt nem lehet letagadni, hogy az, hogy ez hogy végződik, igencsak hosszú tízévekre határozza meg a falu sorsát. Tehát nagyon is stratégiai ügy. Közös gondolkodást és előzetes képviselői egyetértést tett volna szükségessé.

Egy demokratikus elvek mentén dolgozó képviselőtestületben. De nem Dömösön. Itt kérem egyetlen képviselő sem tartotta fontosnak, vagy szükségesnek azt, hogy szót kérjen, és megkérdezze a polgármester urat, ugyan mesélje már el, ha ehhez képest tizedany-

nyira fontos kérdésekben is rendre összeülnek, EBBEN a kérdésben miért, milyen jögon döntötte ő el, hogy mit válaszol ?

Terjedelmi okok miatt már csak egyetlen dolgot említenék: az, hogy Novák úr demokrácia- és napirend-értelmezési elvei miatt mindmáig nem kerülhetett sor arra, hogy a testület – a július 5.-i előkészítő TFB ülés javaslatai ellenére – döntsön abban, hogy milyen modell szerinti fejlesztést támogat a faluban. Méltatlan és meg-alázó helyzetekbe kényszeríti Cseh János urat, a TFB elnökét, minden olyan esetben, amikor a TFB elé kerül egy-egy lakossági kérelem, arra nézve, hogy az önkormányzat adjon engedélyt az adott ingatlan belterületbe vonására, vagy nyilatkozzon a beépíthetőség-ről?

Mit tud tehát mondani, szegény jó Cseh János bizottsági elnök úr, amikor ilyen ügyben szót kap? „Nem javasoljuk”... „Miért is ?” ... „CSAK.”

Így lehet lejártni egy bizottság tekintélyét, és egy jóra való, jószándékú képviselőt is, egyben...

Befejezésül: az önkormányzat eddig úgyszólván minden kritikára azzal válaszolt, hogy kerülve a nyilvános válaszadást, nem változtatott semmin, hanem a kritikát, az észrevételeket méltatlan és indokolatlan beleszólásnak minősítve, inkább összezárt. Most sem lesz másként. Még három évig.

ifj. Paulusz József:

Közhírré tétetik!!! (avagy: milyen ma a tájékoztatás) 2. rész

Julcsi néni elmegy az orvoshoz, aki megkérdezi tőle:

– *Hogy van, Julcsi néni?*

– *Jól!*

– *Kicsit bővebben?*

– *Nem jól!*

Hát mi is itt tartunk most – és a mondat után oda kell írnom, hogy „sajnos”. Pontosan 1 évvel ezelőtt írtam egy cikket ugyanezzel a címmel. Be kell látnunk: a község tájékoztatását nem oldottunk meg úgy, ahogy azt kellene. Történtek változások, de ez még nem elég. Talán nézzük - újra - végig, mi az, amin még javítani kellene a tájékoztatás terén:

DÖMÖS TV: Tény, hogy a rendeletek, határozatok felkerülnek (sajnos elég későn), de a nyelvezetük nagyon hivatalos, nehezen érthető (erről nem a képtűség szerkesztője tehet). Szerencsére a „macskás” korszaknak is vége. Ezt leszámítva mindenképpen pozitív változáson ment át a Dömös TV, talán a köz-séggel kapcsolatos híreket lehetne gyakrabban beszűrni. Gondolom, a tervezett kamera vásárlása, majd a képtűságot is színesíteni fogja, hisz az eseményekről, ülésekről nem csak írásban, fényképekben tud majd tájékozódni a község lakossága, a felvett anyagok a Dömös TV-ben is láthatóak lesznek. Mert továbbra is tartom: a dömösi TV-nek elsősorban Dömössel, a dömösi emberekkel kell foglalkoznia.

PLAKÁTOK, HIRDETMÉNYEK: Úgy gondolom, időben kikerülnek a plakátok, hogy mikor lesz testületi ülés, lomtanítás, eboltás, stb... De, több helyre kellene kiragasztani, hisz volt már olyan panasz, hogy a „felvégen” egyetlen plakát sem volt.

DÖMÖSI ÉLET: Talán az egyetlen olyan forma, ami tényleg kinötte magát, és az egyik olyan fórum, ahova bárki beírhat, megírhatja a véleményét. Szerintem, az első időszak gyermekbetegségeit kinöve, egy színvonalas helyi újság jut el a község lakosságához.

INTERNET: Tény és való, hogy sokan (jogosan) mondták, hogy az októberi választások után, hogy lehet az, hogy márciusban még a volt polgármester köszönti az oldalra látogatókat. Azóta már megújult községünk honlapja, de... De ez nem az, amit mi várunk. Jószerivel a lapon ugyanaz található, mint a

kezdéskor. Most kerültek rá fel rendeletek, és jegyzőkönyvek, de nem mondanám, hogy ez kielégítő. Nézzük meg akár (és most véletlenszerűen írok be néhány település nevet) Lábatlan, Tinnye, Egerbakta, vagy éppen – hogy közelebbit mondjak – Visegrád honlapját. Ettől nagyon messze vagyunk még, és felmerül a kérdés: miért? Hisz egy informatikai cég foglalkozik a honlapunk naprakész állapotával. Mert sajnos a honlapra látogatók nem találkoznak olyan információval, amit elvárna egy internetes oldaltól az ember.

Az internettel kapcsolatban mindenképpen meg kell említeni a „DÖMÖS FÓRUM”-ot. Sajnos elvesztette azt a formát, amiért valójában létrejött, és sokszor a személyes indulatok, érzelmek vezérlik a beírókat. A személyeskedés pedig nem vezet sehova. Mindezek ellenére elhangzanak jó ötletek, és fontos kérdések, amiket nem szabad figyelmen kívül hagyni.

Szóval így állunk most. Javultunk tavaly óta, de ez még kevés, és ha nem jutnak el a hírek, a pontos információk a falusiakhoz, akkor abból lesznek a találgatások, és nagyon jó termőtalajt adunk a pletykáknak és a féligazságoknak.

Akkor, milyen is most a tájékoztatás? Ahogy Arkagyij Rajkin mondta annak idején: „VALAMI VAN, DE NEM AZ IGAZI”!

Az 1848-as emlékmű építésére adott adományok felhasználása

Kézi földmunka:	Dömös Község Önkormányzata
Szállítás:	Cseke László, Tóth Kálmán, Veres Gyula
Hasított terméskő:	Dr. Csermely Gyula
Építőanyagok:	Összefogás Dömösért Egyesület
A téglajegyekből befolyt összeg:	136.500.- Ft
Ennek felhasználása	
Mészko oszlop	50.000.- Ft

Az építés során majdnem minden építőanyagra kaptunk felajánlást így a maradék 86.500.- Ft-ot az emlékmű környezetének a rendezésére, díszburkolat kialakítására fordítjuk.

Novák Lajos polgármester

Novák Lajos:

A patak elvitte, újjáépítettük

A 2006-os nagy esőzések nyomán a megdagadt Malompatak vitt magával mindent amit tudott, a belterületi részén, a Pastinszkyék előtt félig elmosta az utat, lejjebb a Patak-söröző mögött a hídfőt mosta alá, lebontva a nem sokkal korábban épített betonlapokat. A 11-es útig pedig több kisebb-nagyobb gödört vajt a mederben, partban.

A vis-maior pályázatunkra sajnos nem kaptuk meg a szükséges támogatást, de így is sikerült a legszükségesebbeket elvégezni.

A víz a legnagyobb kárt a hid környékén okozta, veszélyeztetve a hidat, a rajta húzódó gázvezetékekkel együtt, ezért ennek a helyreállítása volt a legfontosabb. Tanultunk a korábbi munkák hibáiból, ezért most szerelt vasbeton talpgerendára bevasalt zsalukövekkel pótoltuk a korábban a betonágyra „csak felhelyezett” betonlapokat.

A Pastinszkyék előtti szakaszon ékelt meder kövel biztosították a rézsút, lentebb pedig a meder helyreállítása kezdődött meg.

A helyreállított patakmeder

Megkérdeztük a polgármestert

Mennyibe került a parkolóóra?

Mennyi bevétele volt idáig Dömösnek a parkolóból?

A parkoló óra 1,2 millió forintba került, amit két részletben kell kifizetnünk.

Az elmúlt három hónap alatt 270 ezer forint bevétele keletkezett a falunak.

Milyen most Dömös anyagi helyzete?

Az év elején a költségvetésünk készítésekor 14 millió Ft hiánnyal indultunk, ebből sikerült mintegy 7 millió Ft-ot ledolgozni, így a múlt hónapra 7,2 millió Ft maradt a hiányunk. A lejáró szerződések újratárgyalásával sikerült olyan eredményeket elérni, ami biztatóvá tette a helyzetünket, reményünk volt az év végére a ki-egyenlített költségvetési állapothoz közelíteni.

Mára ez a kedvező helyzet megingott, ugyanis szeptember közepén leinkasszálták az önkormányzat számláját. Az ok megdöbentő: egy 1996-os bírósági végzés. Megdöbentő, hiszen egy 12 évvel ezelőtti tartozás kifizetését, az elmúlt három ciklusban soha senki nem tartotta fontosnak. Így állhatott elő az a helyzet, hogy a „Török-kori malom” felújításáért ki nem fizetett 1 millió 90 ezer Ft, mára több mint három millió Ft-os adóssággá vált.

Ennyivel tehát újra romlott a mérlegünk.

Pálmai József:

Mint oldott kéve

Kezdtém jól érezni magam akkor, amikor a szerdai testületi ülés előtt megláttam egy korszerű videokamerát a Nagyteremben! Na, mondom a Prépostsággal kapcsolatos megemlékezéseket még az otthon maradni kényszerülő betegek is látni, hallani fogják!

Azután mégis másképpen történt. Nem tudom, hogy az ülésen a felállított kamera működött-e, készült-e felvétel? Szó volt a jegyzőkönyvek hiányosságairól, a be nem tartott határozatokról, arról, hogy nincsenek nyomai a Polgármesteri Hivatal dolgozói létszámának öt főre történő csökkentéséről, s arról is, hogy a jegyző úr ajtaja bármikor, bárki dömösi előtt nyitva áll. Erre volt is példa, hisz egyik gyermekem részére szombaton állított ki határidős igazolást a jegyző úr és a polgármester úr. Szó volt arról, hogy a futballpálya feltöltésének ügyében feljelentést tesznek a rendőrségen ismeretlen személy ellen. Jobb későn, mint soha.

Bizony jó volna, ha olyan közérdekű dolgokról is tájékoztatva lenne a lakosság, mint a vadkár, a pályázati lehetőségek, stb.

Hosszú volt az ülés, húsznál több témakörrel foglalkoztak a képviselők, s mint máskor, egyes napirendekhez az érdeklődők is hozzászólhattak. Úgy érzem, hogy egyeseknek a jövőben meg kell gondolni azt, hogy milyen stílusban és milyen hosszan beszéljenek, mert a durva, meggondolatlan szavak rossz példával szolgálnak a nyilvánosság számára.

Dr. Marcell Edit fogorvosnő 35 évvel ezelőtt Dömösön kezdte pályáját. Köszönjük a munkáját! Igaz-e, hogy január 1. után Pilismarótra költözik a rendelője?

hogy milyen a világ? Polgármester úr teljesen szabályosan szerette volna megvenni a mellettük levő területet, de Polgárék teljesen szabályosan ellicitálták tőle. Mondom, itt valami nincs rendben. Mint ahogyan nem volt rendben a videokamera. Mert nagy sajnálatunkra szombaton délután Dr. Horváth István múzeumigazgató úr két egyetemi tanár kollégájával olyan világszínvonalú előadást tartott, amelyet részenként kellett volna bemutatni kedves lakótársaimnak, ha már a korai kezdés miatt nem tudtak eljönni. S meg kellett volna őrizni a tudományos munkát az utókor számára. Nagy hiba volt, hogy még hangfelvétel sem történt.

Sajnos szombaton nekem is a határban volt egy kis munkám, így nem tudtam elmenni az Egyesület szervezte kirándulásra. Biztosan jól sikerült, eddig minden tanítványommal – Dobogóköt is érintve – megjártuk ezt az utat. Hazafelé Körtvélyesen át a hangulatos „Mélúton”, azaz a Dobogókői úton ereszkedtünk le mindig a falunkba. Lehet, hogy az egyesületi kirándulás is erre felé zárult, akkor pedig láthaták, érezhették azt, hogy milyen nagyszerű a nevezett út első tíz métere, gépjárművel csak kockázat mellett járható. Immáron negyedik hónapja kérem a tisztelt elöljáróságot, hogy megfelelő előkészítés után ne sajnálják oda azt a teherautónyi betont! Ez is része a falunak, ott minden nap közlekednénk. Költség szerint ez csak töredéke lenne a legutóbb leinkasszált összegnek. De ne murvával, ne ideiglenesen oldják meg a dolgot, mert azt lemossa a víz. Miután fékcsovek, futóművek rongálódtak meg ott eddig, azt mondta az építész barátom, ha ezt nem képesek az illetékesek elkészíttetni, állítsanak ki szegénységi bizonyítványt a megfelelő címre. Szégyen!

Mégis, derűvel fejezem be írásomat. Kimondani is sok, már több, mint harminchárom éve tamitok. A Prépostsággal kapcsolatos előadás után alkalmam volt egy társasággal megtekinteni a Szivárvány Óvodát. Velünk volt a határainkon túl is ismert, Eötvös József-díjas pedagógus, Dr. Winkler Márta is. A gyermekek jelenléte nélkül is tapasztalható volt, hogy az ott dolgozók micso-da nagyszerű munkát végeznek a szülők, rokonok segítségével. Csakhogy az óvodás évek után nincs folytatás, nincs ami és aki ezt a gyermekközösséget egyben tartsa, oldott kéveként esik szét. Jó volt látni, hogy a prépostsági záróünnepségen is voltak ovisok, óvónők, szülők, iskolások, fiatalok csak nagyon kevesen voltak e községi ünnepen.

Nem voltak jelen, de feladták a leckét az illetékeseknek.

900 éve alapították a Dömösi Prépostságot
Képriport az ünnepi rendezvényekről

Kirándulás az Árpád-várba

Előadás a Községházán

A Kecskés Együttes koncertje

Dr. Völner Pál zárszava

Paskai bíboros Szentmisét mond

Schmidt Anna:

Az Áprily Lajos Általános Iskola és Alapfokú
Művészetoktatási Intézmény hírei

A Visegrádi hírek szeptemberi számában tájékoztattam a szülőket az iskolát érintő változásokról, most néhány, a szülői értekezleten elhangzott dologra hívom fel az Önök figyelmét.

- Kérjük, hogy a bejárati ajtóra, illetve az ablakra kifüggesztett hirdetéseket olvassák el, aláírásukkal jelezzék, hogy a tájékoztatófüzetet vagy az ellenőrzőt látták.
- Fontosnak tartjuk, hogy a szülők beleegyezésével jelentkezzenek a tanulók a szakkörökre, különórákra, hiszen azokat egy tanévre szervezzük. Annyit vállaljanak, ami még nem megerthelő.
- Visszetérő gondunk, hogy az ebéd után iskolában várakozó, nem tanulószobás gyerekek felügyeletét megoldjuk. Ezt csak úgy tudjuk biztosítani, ha ezek a gyerekek a másnapi órákra a tanulószobán készülnek.
- Kérjük a kedves szülőket, hogy kérdéseikkel, problémáikkal a tanárokat fogadóórájukon keressék fel, ne az órák előtt, mivel a pedagógusoknak a gyerekekre kell figyelniük vagy egyéb munkájuk van.
- Óralátogásra a nyílt napokon lesz lehetőség, novemberben és márciusban, egyéb esetben csak külön engedéllyel lehet az órára bemenni.

Mivel a szülői értekezleteken csak a szülők 40%-a vett részt, tájékoztatom Önöket a tanév rendjéről:

A szorgalmi idő

- első tanítási nap: 2007. szeptember 3. (hétfő)
- utolsó tanítási nap: 2008. június 13. (péntek)

A tanítási napok száma 181 nap.

A szorgalmi időszak első feléve 2008. január 18-ig tart. Az iskolák 2008. január 25-ig értesítik a tanulókat, illetőleg a kiskorú tanulókat szüleit az első félévben elért tanulmányi eredményekről.

Tanítási szünetek

- őszi szünet: 2007. október 29-31. A szünet előtti utolsó tanítási nap október 26. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap november 5. (hétfő).
- téli szünet: 2007. december 22.- 2008. január 2. A szünet előtti utolsó tanítási nap 2007. december 21. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2008. január 3. (csütörtök).
- tavaszi szünet: 2008. március 19-25. A szünet előtti utolsó tanítási nap március 18. (kedd), a szünet utáni első tanítási nap március 26. (szerda).

A szorgalmi idő alatt a nevelőtestület a tanév helyi rendjében meghatározott pedagógiai célra öt – a nappali oktatás munkarendje szerint működő gimnáziumban és szakközépiskolákban hat – munkanapot tanítás nélküli munkanapként használhat fel.

Az öt tanítás nélküli munkanap:

- 1.nap: 2007. november 14. szerda, Áprily-nap
- 2.nap: 2008. január 28. hétfő, félévi értekezlet
- 3-4.nap: 2008. március 19. szerda, tavaszi szünet előtt tavaszi nevelési értekezlet és 20. csütörtök
5. nap: 2008. június első hetében kirándulónap.

Október 13-án családi nap lesz, amit az október 27-i szombati munkanap helyett tartunk meg. Ha esik az eső, 20-án kerül erre sor. A helyszín a Telgárthy-rét, ahol játékos programokkal, közös főzéssel töltjük együtt a napot az egykori és jelenlegi „Áprily”-s diákokkal. Természetesen várjuk volt kollégáinkat, támogatóinkat és a gyerekek szüleit is a „családi napra. Mindenkit szeretettel várunk!

Álláslehetőség!

Az Áprily Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény állást hirdet 2007. november 16-tól betöltendő **sportcsarnok-gondnok** munkahelyre, ahol apróbb karbantartási munkákat is el kell végezni.

- Munkaidő: átlagban napi 6 óra
- Bérezés a Kjt. alapján
- Juttatások: étkezési utalvány, utazási költségtérítés
- Feltétel: - büntetlen előélet (erkölcsi bizonyítvány)

A jelentkezéseket a következő címre kérjük eljuttatni:

Áprily Lajos Általános Iskola, Schmidt Anna igazgató
Visegrád, Rév u. 2.

A pályázatok beadásának határideje: 2007. november 5.

Dr. Fenyvesi Béla:

Elsősegélynyújtás

Az élet gyakran produkál olyan helyzeteket, amikor valamilyen balesetnél mi vagyunk az egyetlenek, akik a sérültek segítségét tudunk nyújtani. Ezért oktatják az elsősegélynyújtás alapjait, pl. a jogosítvány megszerzésekor.

Balesetek akármikor, és akárhol előfordulhatnak. Az ember nem is hinné, de a leggyakoribb, hogy a különböző sérüléseket a saját háztartásunkban szenvedjük el. A sérültek nagy százaléka gyermek, vagy időskorú.

Nézzük tehát, hogy laikusként mi tehetünk baleset esetén.

A legkisebb sérülés, amikor csak a bőr felső rétege sérül, ezt a köznyelv **horzsolásnak** hívja.

Gyakori a biciklivel vagy sportolás közben eleső gyermekek térdén, könyökén. A teendő a **seb megtisztítása** (csak tiszta vízzel) és **steril fedése**. Fontos! A régebben használt sebhintőporok és sebkenőcsök alkalmazása ma már nem ajánlott.

Súlyosabb sérülés, amikor a hámréteg folytonossága megszakad, ezt sebnak hívjuk. Okozhatja elesés, harapás – **roncsolt seb**, vagy éles tárgyak – **vágott seb**, vagy hegyes eszközök – **szúrt seb**. A teendő mindhárom esetben ugyan az: a **seb megtisztítása** és **steril fedése** után **orvoshoz kell fordulni**. A sebek kisebb, nagyobb mértékben mindig véreznek. Ha csak kisebb erek (hajsál erek) sérülnek, a vérzéskisebb mértékű és hamar csillapodik. Vágott vagy szúrt sérülésnél nagyobb erek is sérülhetnek, ami lehet artériás vagy vénás vérzés. Mindkét esetben lehetőleg **nyomókötéssel kell a vérzést csillapítani**, de ha erre nincs lehetőségünk, a kezünkkel is gyakorolhatunk nyomást egy törülköző vagy egy zsebkendő segítségével a sebre, amíg elértünk az orvoshoz.

A sérülés egyik különleges fajtája az **égés**, ami a háztartásokban sajnos igen gyakori. Több fokozata van, az enyhe bőrpírtól (pl. napozás után) egészen a súlyos hólyagokkal járóig (pl. forrázás – vízzel, vagy olajjal). A súlyosságától függ, hogy kisebb, vagy igen nagy fájdalommal jár, és, hogy rövidebb vagy hosszabb idő alatt gyógyul. Égés esetén az első, és legfontosabb teendő a **hűtés, mindenkor csak hideg vízzel**. Ha nem keletkeznek az égés területén hólyagok, a hűtés után használhatunk a patikában kapható égési sebek kezelésére alkalmas folyadékokat, vagy habokat (pl. Panthenol). De hólyagosodás esetén minél gyorsabban orvoshoz kell fordulni, lehetőleg egyenesen a baleseti sebészetre.

Eleséskor a sérülés gyakran az **izület ficamával**, vagy a **csont törésével** jár. Leggyakoribb a csukló törése, a váll és a boka ficama vagy törése. Ha a bőr nem sérül, fedett a törés. Ha a törött csont a bőrt átszúrja nyílt a törés. Az első teendő a **sérült végtag nyugalomba helyezése**, és a mentő értesítése. Semmiképpen ne próbáljuk meg a ficamodott, vagy a törés során feltűnően eldeformálódott végtagot visszahelyezni.

A törések közül külön említést érdemel a leggyakrabban időseknél előforduló **combnyaktörés**. Ezt egy idős, nehezen mozgó személy viszonylag kisebbnek tűnő trauma esetén is elszenvedheti (pl. ágyról leesés). Ilyenkor a sérült a lábát nem tudja mozgatni, nem tud felállni, és csípőtáji fájdalomról panaszkodik. De sajnos az is előfordul, hogy az egyébként eddig is magatehetetlen, vagy alig mozgó személy alig panaszkodik az eddiginél erősebb fájdalmakra, és az sem tűnik fel, hogy nem tud mozogni, hiszen eddig sem nagyon tudott. Ezért az idős emberek esésekor **minél hamarabb orvost kell hívni**, hogy eldönthesse, hogy mi legyen a további teendő.

Sok baleset jár **fejsérüléssel**. Minden fejsérültet, főleg, ha eszméletvesztés is előfordult, **orvoshoz kell vinni**, mert ő döntheti el, hogy agysérülés is fennáll, vagy sem.

A legsúlyosabb helyzet, akár baleset, akár más betegség kapcsán, amikor a beteg eszméletlen.

Ezt laikusként úgy ismerhetjük fel, hogy a beteg arcára hirtelen ráfújunk. **Eszméletlenség** esetén semmilyen reakciót nem kapunk. Ha nem eszméletlen a beteg, akkor a szempillái megmozdulnak.

Az eszméletlen beteggel a laikus elsősegélynyújtó két dolgot tehet: **stabil oldalfekvésbe** helyezi, hogy a beteg nehogyan megfuladjon a saját nyelvétől, vagy a hányadékától, és szinte ezzel egyidőben **hívja a mentőket**. A stabil oldalfekvés, mint a neve is

mutatja olyan, hogy a személy az egyik oldalán fekszik, és attól lesz stabil, hogy az alsó lábát térdben behajlítjuk, és kissé felhúzzuk, így nem tud se hanyatt, se hasra eldőlni. Az alsó karját szintén behajlítva az arca alá helyezük, hogy a fejét is stabilizáljuk.

A TV-ben sokszor látható mesterséges lélegeztetésről és a szívmasszázsról azért nem beszélek, mert ha ezeket rosszkor (pl. ha nincs is szívleállás), vagy rosszul csináljuk, többet árthatunk, mint használhatunk a sérültnek. Ahhoz, hogy felismerjük valóban leállt-e a keringés és ismerjük a megfelelő technikát, már kicsit komolyabb előképzettség szükséges, mint ami egy laikus elsősegélynyújtótól elvárható.

Életünk során sokszor kerülhetünk olyan helyzetbe, hogy segítenünk kell. Mindenképpen tegyük meg, amit tudunk, mert előfordulhat, hogy valamikor majd mi szorulunk segítségre.

Október 27-én, szombaton
17 órakor
Lovász Irén
énekesnő lép fel
a katolikus templomban.
Mindenkit szeretettel várunk!

Takácsné Gyenes Ildikó:

Egyesületi hírek szeptemberben

Az egyesület elnöksége 10.000.- Ft támogatást nyújtott a visegrádi Áprily Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézménynek, 20 éves névadói jubileumi évkönyvük kiadásához.

Ebben a hónapban szintén támogatásban részesült a dömösi Szivárvány Óvoda, ahol a gyerekek úszásoktatásának utazási költségeit támogattuk 40.000.- Ft-tal.

Szeptember 29-én gyalogtúrát tettünk a Rám-szakadékbán, 29 vidám résztvevővel, élvezve a csodás napsütést. Dömösi bakancsosok csak néhány volt, ami sajnálatos, de azt hiszem, az veszt, szép élményektől fosztva meg magát, aki nem jön el!

A „900 éves Dömös” ünnepségeinek rendezésére egyesületünk 50.000.- Ft támogatást kapott a megyei önkormányzattól. Ebből az összegből a Kecskés együttes koncertjét finanszíroztuk, akik fellépti díja 60.000.- Ft volt. A Prépost romjai is örültek a magasba szálló, gyönyörű zene hallatán.

A jövőben a T-Com cégtől egyesület számlájára érkező évi 2.000.000.- Ft támogatás pontos felhasználását is megbeszéljük. Ezen összeg sorsáról, az önkormányzattal kötendő megállapodás szerint kell eljárnunk, amely megállapodás jogi garanciákat tartalmaz arra nézvést, hogy az összeg mindenkor átlátható és törvényes módon, kizárólag fejlesztési célokra legyen elkölthető.

Az egyesület „5 órai frissítő” címmel évi 3-4 alkalommal szombat délutáni előadásokat, beszélgetéseket szervez, az élet különböző területeiről vett témákkal, a területek nívós szakembereivel, művészeivel, előadóival. Fűrjes Dóra tagunk ilyen rendezvények szervezésében nagy rutinnal rendelkezik, első fellépőnk az ő közreműködésével jön Dömösre. Október 27-én, szombaton 17 órakor a katolikus templomban Lovász Irén énekesnő előadására kerül sor.

Tovább folytatódik a színházlátogatások szervezése is. Több színház repertoárja terítéken van, a kérdés csak annyi, hová kapunk jegyet. Erről plakátokon és a képűségben jelenik meg hirdetés. Reményeink szerint november elején lesz az első kirándulás.

Egyesületünk tagsága május óta 9 fővel gyarapodott. Továbbra is szeretettel várjuk a tenni akaró, jó szándékú jelentkezőket!

Baltás-Kapornai Szilvia:

MAGYAROK NAGYASSZONYA

Október 8.

Hazánkban vannak Mária-kegyhelyek minden egyházmegyében, de egy országos jellegű „sanktuarium narodowe” (nemzeti kegyhely) nincsen. El lehet gondolkozni azon, miért van ez így... Bizonyára szerepet játszik benne a török hódotlóság kora, amikor az egyházi szervezet és közigazgatás éppen az ország központi részén ment tönkre. Ezt a hiányt ellensúlyozza az a tisztelet, amellyel minden kor és hely katolikus magyarja hódol Szűz Máriának, mint Nagyasszonya előtt.

Mennei fejedelemnőnek tisztelhetők Máriát az első Krisztus hitére tért magyarok, és megerősítette őket a hívő tiszteletükben Szent István király, amikor elmerülve a gondban, hogy kire maradjon halála után az ország, a nép s az egyház vezetése, istápolása, Szűz Mária oltalmába ajánlotta önmagát és királyságát. E természetfeletti kapcsolatot Mária és hazánk népe között a Szent István halálát követő belvilongások sem tudták elhomályosítani, és Szent László, a lovagkirály uralkodása idején új virágzásba borult. Tatárral, törökkel szemben egyaránt Jézus és Mária nevét kiáltva védte életét, hitét és övét a középkor magyarja, mikor pedig az 1683. szeptember 12-i, a Bécs melletti Kahlenbergben lezajlott csatában visszaszorították a török szultán seregeit, megkezdődhetett a magyarországi török uralom felszámolása.

1693-ban I. Lipót király a török alóli felszabadulás emlékére, halála jeléül megismételte az ország Szent István-i fölajánlását a Nagyasszonynak. Az egyházi élet újjászervezésében ismét nagy szerepet játszott a „mindörökké áldott Nagyasszonyunk”.

XIII. Leó pápa 1896-ban, a magyar millennium alkalmával az akkori esztergomi prímásérsek, Vaszary Kolos bíboros kérésére, mint külön ünnepet engedélyezte Magyarország részére Nagyasszonyunk ünnepét. Eleinte október 2. vasárnapján ünnepelték. X. Szent Pius pápa tette át október 8-ra. A II. Vatikáni zsinat után áthelyezte a Magyar Püspöki Kar szeptember 12-re, de 1984-től ismét október 8-án üljük.

Mi magyarok elsőként, de nem egyedül tiszteljük Nagyasszonyunknak, azaz nemzeti Patrónánknak a Boldogságos Szűz Máriát.

Legismertebb Mária-énekünk e szavakkal kezdődik: „Boldogasszony Anyánk, régi nagy Patrónánk!” A boldog jelző nemcsak a latin „beata” egyszerű fordítása... Már a 13. században jelentése volt e szónak a gazdag; a múlt század végén pedig az áldott, a terhes állapot jelzésére is használták. Ma nem a csatatereken dől el a magyarság jövője. Azokban az otthonokban, családokban épül tovább, ahol a szülők a mindennapi kenyér mellé hitük, reményük és szeretetük bőségéből, gazdag, egyre megújuló tartalmából tudnak és akarnak adni gyermekeiknek.

„Áldott Nagyasszonyunk!... Vedd pártfogásodba a magyar apákat, hogy keményen állják a nehéz idők küzdelmeit, és állhatatosan viseljék az élet terheit. Oltalmazd és erősítsd meg hivatásuk szeretetében a magyar anyákat, hogy gyermekeikben hűséges és igaz polgárokat neveljenek az Anyaszentegháznak és drága magyar hazánknak. Terjeszd ki anyai oltalmadat hazánk ifjúságára, hogy beváltsák azt a szép reményt, amellyel minden magyar szem feléjük tekint.”

Istenünk, ki a Szeplőtelen Szűz Mária közbenjárására nemzetünket számtalan jótétéménnyel halmoztad el, engedd kegyesen, hogy akit Szent István királyunk példája szerint Nagyasszonyunknak tisztelünk a földön, annak örök társaságában örvendhessünk a mennyben!

Az előttünk álló programok:

2007. 10. 14. (vasárnap)	8³⁰ óra	Jubiláns házások miséje
2007. 11. 01. (csütörtök)	15⁰⁰ óra	Temetői megemlékezés
2007. 11. 06. (kedd)	17⁰⁰ óra	Megemlékező gyászmise az elhunyt plébánosokért

Dobos Károly:

"Himnusz"

"Isten áldd meg a magyart!" énekeljük számtalan alkalommal, ünnepségeken, templomokban és közterületeken, sportpályákon és iskolákban, s ki tudja még hol nem. Hívó és nem hívó magyar emberek egyaránt sokszor könnyes szemekkel mondják ezt az imádságot.

Az áldás szó a lexikon szerint: "Isten kegyelmének kérése", és még felsorol a lexikon sokféle formát, de a lényege ez. Én inkább a hatásán gondolkodtam el, és próbáltam körüljárni azt.

Az emberek kérik, azonban Isten szuverén akarátán, kegyelmén múlik, hogy adja, vagy nem adja.

Olvasható a szentírásban, hogy feltételhez kötötte, az engedelmességhez.

Ha az emberek engedelmeskednek az Ő parancsolatainak, abból áldás származik, ha nem abból átok, azaz jutalom, vagy büntetés.

Akkor most mi magyarok, hogyan is állunk? Kérjük az áldást, a jó kedvet és a bőséget, de megteszünk-e érte minden tőlünk telhetőt? Azaz betartjuk-e Isten rendelkezéseit?

Miért mondják rólunk, hogy a magyar nép depressziós? Azaz nem jó kedvű. Bőség! Ha bemegyünk egy szupermarketba, valóban bőség van, de sajnós nem mindenkinek.

A bőség azonban nem csak az áru bőségét jelenti, hanem a népünk számbeli bőségét, mert az áldás az szaporaságot is jelent.

Miért vagyunk fogyó nemzet? Miért nincs gyermekáldás? Elődeink életében áldott állapot volt a gyermekvárás, ma terhesség.

Hóseás próféta is egykor sorolta Izrael bűneit: "Halljátok meg az Úrnak beszédét Izrael fiai, mert pere van az Úrnak a földnek lakóival, mert nincs igazság és nincsen szeretet és nincsen Istennek ismerete a földön. Mivelhogy elfeledkezétek Istened törvényéről, elfeledkezem én is a te fiaidról. Esznek majd, de meg nem elégszenek, fajtalanokodnak, de nem szaporodnak, mert megszűntek az Úrra vigyázni!"

Mi pedig most azon vitatkozunk, hogy törvénybe iktassuk-e az egyneműek házasságát!

Így állunk, és csodálkozunk, kezeinket az ég felé tárva, hogy mit tehetünk?

Az áldást nemcsak kérni kell, de küzdeni is érte. Harcolni a bűn ellen, amit a Gonosz lélek ezernyi módon be akar ültetni egyéni és nemzeti lelkünkbe. Hogyan kell ezt a harcot vívni? Istennek ismeretével, s hogy ne szűnjünk meg az Úrra vigyázni!

"Egyedül nem megy" énekelte egykor Garas Dezső és Kern András egy nadrágban. Valóban sem egyénként, sem nemzetként egyedül a Gonosz ellen nem tudjuk felvenni a harcot, csak a nála nagyobb Segítség, Isten Fia Jézus Krisztusban való hit segítségével, mert Neki adatott minden hatalom mennyen és földön, mert csakis Ő adhat nekem is, Neked is, a magyar népünknek is, így Dömös népének is erőt erre a nagy harcra, amit csak Vele nyerhetünk meg, hogy áldást kapjunk, és adhassunk tovább nemzedékről nemzedékre.

Számítástechnika tanfolyam

2007. november elején akkreditált számítástechnikai tanfolyam indul felnőtteknek Visegrádon, az Áprily Lajos Általános Iskolában. A tanfolyamot az Informatika – Számítástechnika Tanárok Egyesülete (ISZE) szervezi.

Megfelelő létszám esetén a következő modulok egyikéből indul képzés:

Számítógép és internet alapismeretek

60 óra 28000 Ft + 1600 Ft (tankönyv)

(OM 274/162/2004)

Internethasználati alapismeretek

30 óra 26000 Ft

(OM 384/94/2002)

A tanfolyam vizsgával zárul, a sikeres vizsgázók tanúsítványt kapnak. Tanfolyamvezető: Paulusz József.

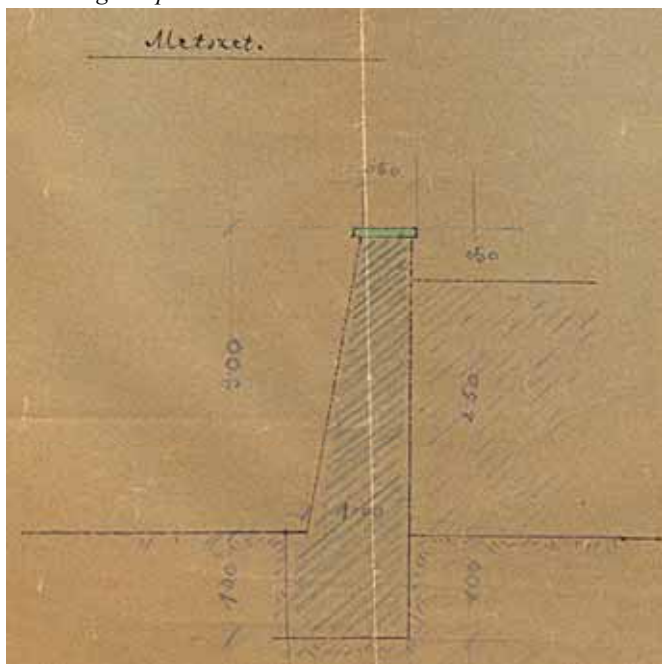
Jelentkezni lehet személyesen, vagy telefonon (0633-482-023, az esti órákban).

Jelentkezési határidő: október 20.

A dömösi promenád építése

2. rész

A február 6-i képviselő-testületi ülésen a Havas Ernő községi jegyző előadta, hogy összesen 4094 pengő áll rendelkezésre az építkezéshez (beleértve a főszolgabíró által adományozott 1000 pengőt és a hiteláruházásból származó 1794 pengőt is). Viszont a Pfalcz által összeállított költségvetés minimum 4834 pengős költséget jelölt meg, így a községnek esetleg további kölcsönöket kell majd felvennie. A február 27-i gyűlésen a jegyző kijelentette, hogy a drágulás miatt túl kell lépni az építkezés 1936. áprilisában készült költségvetésének előirányzatait, így a képviselők hozzájárultak, hogy a község „az építkezéshez szükséges anyagot azonnal beszeresse, olyan áron, amilyen áron az most lehetséges, a takarékoság lehető szemmel tartásával, de ha másképp nem lehet, az előirányzott összeg túllépése árán is.”

Az építkezés június táján kezdődhetett el, ahogy az az OTI Kerületi Pénztárával folytatott levelezésből kitűnik.

Az építkezéshez 80 mázsa portlandcementre, 1000 kisméretű és ugyanannyi nagyméretű téglára volt szükség. Ezeket az anyagokat a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. lábatlani és nyergesújfalui gyára szállította.

A Promenádhoz szükséges 430 m³-nyi követ a község határában bányászták ki. A Vitéz Lajos–Kecskés István–Cseh Sándor–Verebes Péter–Verebes István–Sztancsik István–Plander József–Fehér Lajos alkotta társulat köbméterenként 1 pengő 25 fillérért vállalta el a kő „kihasogatását.” A szerződés érdekes pontja volt, hogy „a kitermelt kövek nagysága 20 cm³-nél kisebb nem lehet.”

A kőnek az építkezés helyszínére fuvarozását Fülöp Lajos dömösi fuvaros vállalta el köbméterenként 2 pengő 44 fillérért. Az 1937. március 15-én kelt szerződés, amelyet – a többi munkaszerződéssel együtt – munkaadóként Kládek Imre bíró írt alá, rögzítette a „köleszállítás” mibenlétét is: „a kőnek a kocsira való felrakása, lefuvarozása és a község terén a kocsiról való lerakása...” A munkára még a pilismaróti Pintér Dávid (2 pengő 45 filléres ajánlattal), továbbá Szabó Ferenc és Nagy Péter valamint Vitéz János és Mocsai János „pályáztak”. Utóbbiak ajánlata 2 pengő 40 fillér lett volna, de csak 50 illetve 100 m³ kő fuvarozását vállalták volna.

A 155 mázsányi „csakis fával égetett” meszet az 1937. április 4-i árlejtés alkalmával rendelte meg a község. Itt Diószegi Mihály pilisszentkereszti lakos nyert 4 pengő 20 filléres ajánlatával. (A történeti hűség kedvéért álljon itt a többi „versenyző” neve: Majnek Pál pilisszántói lakos legutolsó ajánlata 4 pengő 25 fillér volt, a szintén pilisszántói Kovács Tamás ajánlata ismeretlen, míg Minczér József pilisszentléleki lakos 4 pengő 80 filléres ajánlatával alaposan lemaradt a versenyben.)

A Promenád építését egy 1937. június 12-én kelt „előmérleti költségvetés” szerint Schnider József dömösi kőművesmester vállalta el 2235 pengő 80 fillérért, míg az augusztus 18-án kelt elszámolás szerint ez az összeg 2409 pengő 82 fillérré emelkedett.

A kőfal tetején lévő korlátot kazáncsöböl készítették. Ezt a budapesti László D. Nyerstermény és Vaskereskedelmi Rt. szállította 279 pengő 9 fillér értékben. A korlát festését Hubacsek Gáspár asztalos vállalta el: a 89 folyóméternyi csövet 44 pengő 50 fillérért festette be.

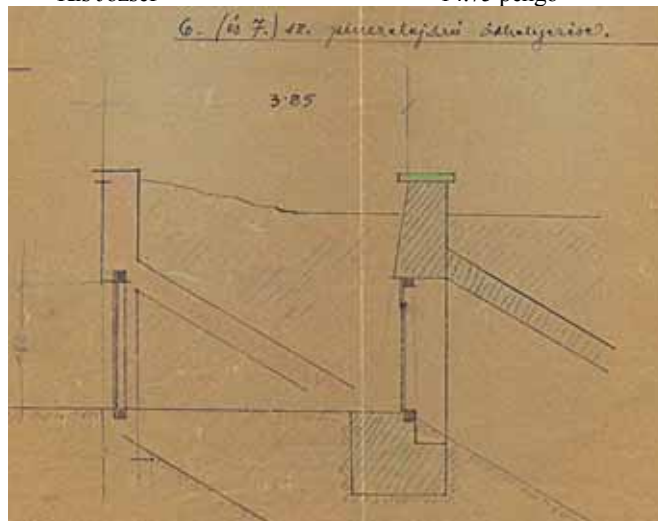
A pincék tulajdonosainak szóló, augusztus 12-én kelt értesítés szerint a Promenád már elkészült, csak a pinceajtók hiányoztak. Ezeket a tulajdonosoknak saját költségükön kellett elkészíttetniük. A minta a főkáptalan pincéjének már elkészült ajtaja volt. Ezt valószínűleg Greff József ácsmester készítette el: „1 darab kettő szárnyas zsáuzott pinceajtó felvasalva, 3-szori festés zöldre kívül, belül super karbolinnal beeresztve, teljesen készen anyagokkal együtt 33.40 pengő.” Az értesítés megfogalmazója egyébként reméli, hogy „alulírott pincetulajdonosok a község azon nagy áldozatkész-ségét, melybe ezen munkálatok a községnek immár kerültek – ezen kis kiadástól, hogy egyöntetű pinceajtók legyenek, nem fognak elzárkózni és lehetőleg rövidesen el fogják azokat készíttetni, hogy azok az augusztus 20-án lévő búcsú napjára kész lehessenek.”

Egy 1937. szeptember 3-án kelt elszámolás szerint az építkezés teljes költsége 6529 pengő 94 fillér volt, ennek tíz százaléka illette Pfalcz Tivadar esztergomi építési vállalkozót.

Az iratok közötti OTI-elszámolásokon az építkezésen részt vevő kőművesek és napszámosok nevei is megtalálhatóak. Példaként álljon itt az 1937. június 15-e és 21-e között az építkezésen dolgozók neve és heti bére:

Kőművesek	
Schnider József	39.60 pengő
Fehér Gusztáv	39.60 pengő
Eichenwalder József	29.50 pengő
Enyedi Ferenc	28.50 pengő
Teknős István	26.55 pengő
Fehér János	26.55 pengő

Napszámosok:	
Jakab János	19.32 pengő
Id. Negyela Sándor	16.00 pengő
Ifj. Negyela Sándor	12.43 pengő
Komár János	10.95 pengő
Vajkó János	16.00 pengő
Horváth János	11.33 pengő
Ifj. Fehér Gusztáv	6.20 pengő
Zöld Mihály	4.00 pengő
Király József	2.20 pengő
Kis József	14.75 pengő

Bár az építkezés kőműves-, asztalos- és vasmunkái elkészültek, de 1937 őszén még el kellett végezni a kőfal mögötti rész kövel és földdel való feltöltését. Ezt Nyulassi Lajos és Cseh István dömösi lakosok végezték el.

A Promenádnál fennmaradt „rendezési terve” nem egészen egyezik a ma is látható építménnyel: hiányzik a középső feljárata, nincs korlát a kőfal tetején. Meglehetősen barátságosan építmény lett volna, ha így valósult volna meg.

Az 1937. október 21-én tartott képviselő-testületi gyűlésen előadottak szerint már 7171 pengő volt az építkezésre fordított teljes összeg, szemben a Pfalcz Tivadar által összeállított költségvetés kb. 4800 pengőnyi összegével. Itt határozták el a kövel és földdel való feltöltés mielőbbi elvégzését is.

1937. december 28-án a képviselő-testület megszavazta, hogy „az elkészült pincesor egyik végére a hősi halált halt dömösi férfiak emlékszobra, a pincesor másik végére pedig egy országzászló állíttassék fel.” Erre a célra 500-500 pengőt szántak. A felállítandó Országzászló céljára a vármegye alispánja 70 darab faragott kőcokkát adományozott.

Azért még további gondok is akadtak a frissen elkészült Promenádnál: a kőfal mögötti feltöltés a sok esőzés miatt „megszállt”, így ezt a hibát is meg kellett szüntetni.

Kovács Dániel református tanító, képviselő-testületi tag javasolta, hogy a pincesor tetején lévő térséget nevezzék el Reviczky Elemér főszolgabíróról. Ezt az indítványt Szabó Béla képviselőn kívül mindenki támogatta. Szabó inkább a Hősök tere elnevezést, vagy az alispánról való elnevezést javasolta (ő adta a hetven kőcokkát az Országzászlóhoz). Szabó vágya 1946-ban teljesült, amikor a Szociáldemokrata Párt dömösi szervezetének javaslatára a Reviczky tér a Hősök tere elnevezést kapta. (Ugyanekkor a Horthy Miklós út neve Fő útra változott.)

A teljes komplexum avatása a Hősi emlékművel, az Országzászlóval és (a más helyen nem említett) „visszatérést ábrázoló

emlékművel” (a Felvidék déli részének 1938-as és Kárpátalja 1939-es visszacsatolásának emlékére) együtt igen sokára, 1939. december 3-án zajlott csak le. Ez alkalommal a képviselő-testület háláját fe-

jezte ki „a megjelent és felavató beszédet tartó előkelőségeknek, valamint az emlékmű létesítése körül önzetlenül tevékenykedő személyiségeknek.” (A jegyzőkönyv nem tartalmazza neveiket.) Az 5. és 6. képen látható a „visszatérést ábrázoló emlékmű”, valamint a Promenádnál középső feljárdatának korabeli kiképzése.

Nagyjából ennyi az, ami a dömösi Promenádnál építéséről a levéltári forrásokból kiderül. A képviselő-testület az építkezésekkel kapcsolatos indítványokat többnyire egyhangúlag elfogadta. A felsőbb hatóságok, Komárom–Esztergom Vármegye alispánja, az esztergomi járás főszolgabírója nemcsak elvileg, de gyakorlatilag is támogatta (pénzzel és építőanyaggal) az építkezést. A „nem hivatalos” véleményeket, ellenvetéseket az iratok nem őrizték meg, bár minden bizonnyal voltak ilyenek is. Az építmény teljes költsége több mint 7000 pengő volt, és ennek túlnyomó részét a községnek kellett kölcsönök formájában állnia. De minden anyagi és szervezési nehézség ellenére elkészült a Promenádnál, és mind a mai napig szép és hangsúlyos része községünknek.

SZEZONNYITÓ AKCIÓ!

Vásároljon új autót a Suzuki Bartánál
Székesfehérváron
300 000.- vagy akár
700 000.- Ft kedvezménnyel!

Használt autóját akár
500.000.- Ft-tal többért számítjuk be.
Kedvezményes hitellehetőség:

Swift 1.3 GC 13 467 Ft/hó*
SX4 1.5 GC 16 627 Ft/hó*/THM:8%!

**+ RÁADÁS AJÁNDÉK:
4 DB TÉLIGUMI FELNIVEL!**

* A havi törlesztőrészlet 120 hónapos futamidő első 36 hónapjára értendő 20%-os befizetéssel..

Az ajánlat 2007. október 31-ig,
illetve az akciós készlet erejéig érvényes,
minimum 2 M Ft hitel felvétele esetén!
A kedvezmények nem vonhatók össze!
Fogyasztás (kombinált): 6,3-7,6 l/100 km,
CO2-kibocsátás (kombinált): 163-182 g/km.

**Keresse, hívja a Suzuki Bartát,
a legjobb ajánlatot tőlünk kapják!**

SÁRBOGÁRD: 25/50-80-80, 25/518-011...019
SZÉKESFEHÉRVÁR: 22/51-52-53, 22/50-50-47
www.suzukibarta.hu, www.fejerinfo.hu

KÉZMŰVES FOGLALKOZÁSOK

Dani-Szabó Eszter Dömös, Duna u. 3. Tel.: 33-482-018
Vasárnaponként 14⁰⁰-tól 16⁰⁰-ig / Kellékeket hozzanak!
"Becsületkasszával" támogatható a szakkör.

Gumiszerezés, centrírozás, javítás Visegrádon 06 20 661 7803

Várjuk olvasóink írásait!

Aki úgy érzi, hogy közérdeklődésre számot tartó mondanivalója van, írja le, és küldje el nekünk.

Bárkitől elfogadunk cikket, ha az közlésre alkalmas, még akkor is, ha mondandójával nem mindenben értünk egyet. Ilyen módon kívánunk fórumot biztosítani a különböző véleményeknek.

A beküldött írások tartalmáért nem vállalunk felelősséget, azokat nem változtatjuk meg, csak az esetleges helyesírási hibákat javítjuk ki. Nem közlünk rasszista, kirekesztő, gyűlöletkeltésre alkalmas, a jó ízlést és az alapvető emberi jogokat sértő vagy trágár, stb. írásokat.

Dömösi Élet

Felelős szerkesztő/főszerkesztő: Szilágyi Gábor
Szerkesztőség: Pauluszné Tóth Anna, Csathó Pál
A szerkesztőség címe: 2027 Dömös, Tánacsics M. u. 10.
Telefon: 20-579-7829; E-mail: domosi.elet@domos.hu
Készült a GLOBEPRINT Nyomdában 500 példányban
Eng.sz.: 2.9/595-1/2006

Az újság összes eddig megjelent száma a
www.domos.hu internetes oldalon olvasható.

osszefogas@domos.hu

Többé nem nyűg a meló

Az Év Nemzetközi Haszongépjárműve 2007

Az Új Transittal a munka is jobban megy. Vagányabb külseje most még több kényelmes és praktikus belső megoldást rejt. Könnyed vezethetősége verhetetlen variálhatósággal párosul, az utasok és a rakomány biztonságáról pedig a legfejlettebb technikai újdonságok gondoskodnak.

Új **Ford**Transit

Feel the difference

AUTOPLUS Kft.

2500 Esztergom, Visegrádi út 44.

Tel.:33/509-400

Fax:33/590-420

www.autoplus.hu

autoplus@vnet.hu

Szervizszolgáltatásaink köre, melyet magasan képzett munkatársaink biztosítanak:

- garanciális és azon túli szervizelés,
- általános javítás és szervizelés,
- környezetvédelmi vizsgálat (zöldkártya),
- kerékszerelés, centrírozás, futómű beállítás,
- műszaki vizsgára felkészítés és vizsgáztatás.
- karambolos javítás, fényezés,
- teljeskörű kárfelvétel az Allianz Hungária és a Generali Biztosító megbízásából, kárügyintézés egyéb biztosítóknál